

Codice del candidato:

Državni izpitni center

M 1 6 1 2 0 2 1 1

SESSIONE PRIMAVERILE

SLOVENO COME LINGUA SECONDA

Prova d'esame 1

- A) Comprensione del testo
- B) Conoscenza e uso della lingua

Sabato, 11 giugno 2016 / 60 minuti (20 + 40)

Al candidato è consentito l'uso della penna stilografica o della penna a sfera.

Il candidato riceve una scheda di valutazione e un allegato staccabile contenente il testo oggetto della prova.

MATURITÀ GENERALE

INDICAZIONI PER IL CANDIDATO

Leggete con attenzione le seguenti indicazioni.

Non aprite la prova d'esame e non iniziate a svolgerla prima del via dell'insegnante preposto.

Incollate o scrivete il vostro numero di codice negli spazi appositi su questa pagina in alto a destra e sulla scheda di valutazione.

La prova d'esame si compone di due parti, denominate A e B. Il tempo a disposizione per l'esecuzione dell'intera prova è di 60 minuti: vi consigliamo di dedicare 20 minuti alla risoluzione della parte A, e 40 minuti a quella della parte B.

La prova d'esame contiene 11 quesiti per la parte A e 15 quesiti per la parte B. Potete conseguire fino a un massimo di 23 punti nella parte A e 47 punti nella parte B, per un totale di 70 punti. Il punteggio conseguibile in ciascun quesito viene di volta in volta espressamente indicato.

Scrivete le vostre risposte negli spazi appositamente previsti **all'interno della prova** utilizzando la penna stilografica o la penna a sfera. Scrivete in corsivo, in modo leggibile e corretto ortograficamente: in caso di errore, tracciate un segno sulla risposta scorretta e scrivete accanto ad essa quella corretta. Alle risposte e alle correzioni scritte in modo illeggibile verranno assegnati 0 punti.

Abbate fiducia in voi stessi e nelle vostre capacità. Vi auguriamo buon lavoro.

La prova si compone di 12 pagine, di cui 1 bianca.

M 1 6 1 2 0 2 1 1 0 2

Priloga z izhodiščnim besedilom

Razredni sovražnik – film z visoko napetostjo

Filmski festival v Benetkah Delo slovenskega režiserja Roka Bička hvalijo kritiki in občinstvo – Možnosti za nagrado

Slovenski film *Razredni sovražnik mladega* režiserja Roka Bička je na 70. beneškem filmskem festivalu, ki se bo končal v soboto, vzbudil precejšnjo pozornost. Občinstvo ga je nagradilo z bučnim ploskanjem, hvalijo ga tudi kritiki.

JOŽICA GRGIČ

Razredni sovražnik je eden izmed šestih prvencev, ki so jih selektorji uvrstili v njim namenjen tekmovalni program Mostre in se potegujejo za leva prihodnosti. Gre za nagrado, ki poleg prestiža prinaša tudi 75.000 evrov, hkrati pa se v

Sodelavci

Scenarij Nejc Gazvoda, Rok Biček in Janez Lapajne; režija Rok Biček; producenta Aiken Veronika Prosenc, Janez Lapajne; igrajo Igor Samobor, Nataša Barbara Gračner, Tjaša Železnik, Maša Derganc, Robert Prebil, Voranc Boh, Jan Zupančič, Daša Čupevski, Doroteja Nadrah, Špela Novak, Pia Korbar, Dan Mrevlje.

okviru kritičkega tedna slovenski film poteguje za nagrado občinstva v znesku pet tisoč evrov. Če bo film prejel leva prihodnosti, bo Biček šele drugi slovenski režiser s to nagrado. Prvi jo je dobil leta 2001 Jan Cvitkovič za film *Kruh in mleko*, ki je za zdaj edini slovenski režiser z nagrado na enem od treh najpomembnejših svetovnih filmskih festivalov (v Cannesu, Benetkah, Berlinu).

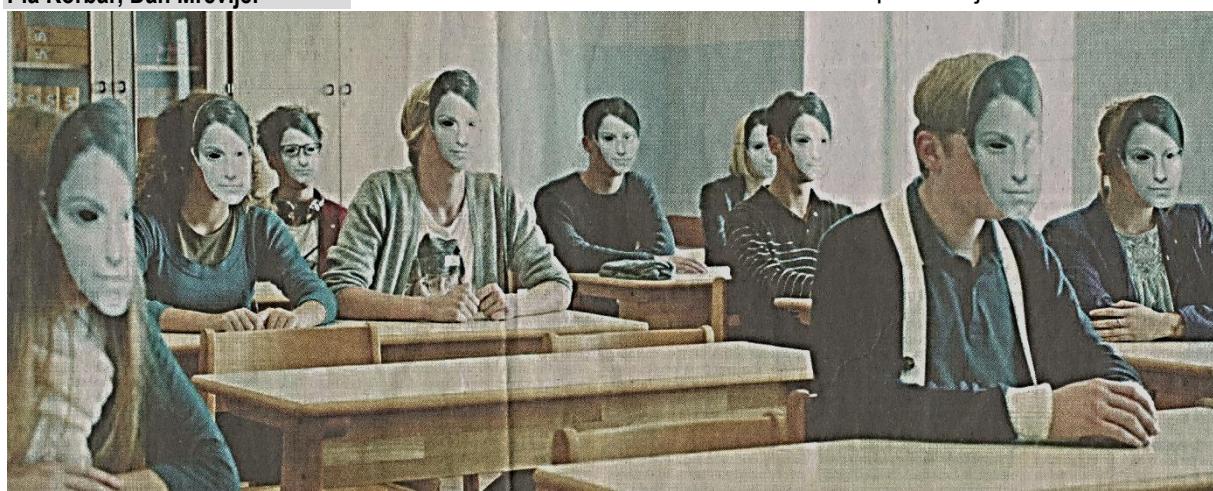
Prijetno presenečenje

Razredni sovražnik je resnično prijetno presenečenje slovenske kinematografije, saj ima vrsto odlik. Predvsem dober scenarij, ki so ga podpisali Rok Biček, Nejc Gazvoda in Janez Lapajne. Dober in domišljen scenarij rešuje tudi kakšno šibko točko, recimo tu in tam nihajočo igro, ki je sicer na splošno dobra, celo presenetljivo dobra glede na vrsto nastopajočih, ki so se pred kamero pojavili prvič v

življenu in mnogi najbrž tudi zadnjič.

Navdih za scenarij je bil resnični dogodek na novomeški gimnaziji, samomor četrtošolke, ko sta jo obiskovala zdaj 28-letna Rok Biček in Nejc Gazvoda. V filmu gre priljubljena razredničarka in profesorica nemščine Nuša (Maša Derganc) na porodniški dopust in nadomešča jo hladni, intelektualni, distancirani profesor Robert Zupan (Igor Samobor), ki od dijakov zahteva spoštljivost, znanje in zrelost, nič drugega v zvezi z njimi ga ne zanima. Hitro vzpostavi avtoritet, kar je še toliko lažje in nekolikanj stereotipno z nemščino, ki jo poučuje in v kateri skoraj ves čas govorii in enako zahteva od dijakov.

Razred ima, tako kot pač vsak, svojo dinamiko, ki jo poganja skupek značajev, motivov, ambicij, družinskih okolij, saj v njem sobivajo od brezčutnega piflarja do samovšečnega in vsevednega liderja. V teh prikazih je film z vsemi

V filmu *Razredni sovražnik* režiser s spretnimi prijemi prenaša dramatično napetost iz razreda na gledalca.

OBRNITE LIST.

najstniškimi naturščiki realističen do konca, manj realističen ali sploh ne je pouk nemščine, pri katerem več ur zapored posvečajo Thomasu Mannu, veliko prezahtevni snovi, da bi se lahko tako pojavila v kurikulu srednješolske nemščine. Sta pa Mannova pisanje in življenje v prid filmski pripovedi. Dijaki ne dosegajo profesorjevih standardov in on seveda ne njihovih, zato v razredu nastaja napetost, ki se iz ure v uro stopnjuje. Edina oseba v šoli, ki ji je navzven brezdušni profesor všeč, je profesorica telovadbe (Tjaša Železnik), ki ga zapeljuje, a jo on arogantno in cinično zavrne. Medtem ko je profesorjeva avtoritativnost nedvoumna, njegovi brezčutnost in brezdušnost nista, čeprav za dijake o tem ni niti najmanjšega dvoma. O tem so še bolj prepričani, ko sošolka Sabina (Daša Cupevski) naredi samomor in dijaki krivdo pripišejo njemu, ker ji je dal cvek, ki ga je za nameček pribil s cinično pripombo. Dijaki njegove metode označujejo

za nacistične in imenujejo ga naci.

Režiser s spretnimi prijemi prenaša dramatično napetost iz razreda na gledalca in ga v tej napetosti drži skozi ves film, tako da zagotovo ne bodo razočarani niti tisti, ki od filma pričakujejo nenehno dogajanje. Ko pride do razklanosti tudi v razredu, kaže, da bo zdaj zdaj izbruhnilo nasilje. Dijaki razširijo upor proti profesorju na upor proti šolskemu sistemu, pri čemer je skozi starše na roditeljskem sestanku prikazan tudi širši družbeni kontekst. Otroci so, med drugim, odraz oziroma ogledalo staršev.

Večplastna pripoved

Zgodba še zdaleč ni enoplastna v smislu, da so na eni strani čustveni in občutljivi dijaki, ki se bojujejo za prave stvari, na drugi pa brezdušni sistem kot ovira pozitivnim spremembam. Ena od plasti se skriva tudi v stavku, ki ga izreče ravnateljica (Nataša Barbara Gračner): »Včasih so se

dijaki bali nas, zdaj se mi njih.« Svet in z njo šola sta v 21. stoletju drugačna, kot ga priznava profesor Zupan, ni pa rečeno, da je boljši.

Filmov o razredni dinamiki oziroma generacijskem prepadu med učenci in profesorji je bilo posnetih že veliko, vseeno je *Razredni sovražnik* v mnogih pogledih izviren. Gledalcu gre toliko do živega, da ga še nekaj časa nosi s seboj. Ob tem je narejen tako, da lahko nagovarja občinstvo tudi v drugih kulturnih okoljih in sploh ne samo mladine. Morda ga bodo vendarle kupovali, temu je v prid tudi to, da ni ne art ne pretirano komercialen. Igra je mestoma tako prepričljiva, da lahko gledalca pripelje tudi do solz. Samobor je naravnost odličen. Dobra je tudi fotografija Fabia Stolla.

Razredni sovražnik bo 11. septembra odprl Festival slovenskega filma v Portorožu, zatem ga bo mogoče gledati v slovenskih kinih.

(Vir: Jožica Grgič: Razredni sovražnik – film z visoko napetostjo. Delo, 3. september 2013, str. 16.)

M 1 6 1 2 0 2 1 1 0 5

A) BRALNO RAZUMEVANJE

Natančno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. O čem govorि izhodiščno besedilo?

(2 točki)

2. Kaj je spodbudilo nastanek besedila?

(2 točki)

3. V kateri tekmovalni program je bil uvrščen film *Razredni sovražnik* in za katere nagrade se je potegoval?

(2 točki)

4. Presodite, zakaj iz besedila ni razvidno, ali je film prejel nagrado.

(2 točki)

5. Katere podatke o filmu izvemo iz besedila v osenčenem polju?

(2 točki)

6. Preberite del besedila z mednaslovom *Prijetno presenečenje* in v ne več kot šestih povedih povzemite vsebino filma.

(4 točke)

7. Avtorica v delu besedila z mednaslovom *Prijetno presenečenje* trdi, da ima film vrsto odlik. Navedite tri.

(2 točki)

8. Kako se naslov izhodiščnega besedila povezuje s priloženo fotografijo in podnapisom pod njo?

(2 točki)

9. Avtorica v besedilu navaja, da je bilo posnetih že veliko filmov o razredni dinamiki in generacijskem prepadu. Zakaj bo film *Razredni sovražnik* po njenem mnenju kljub temu uspešen? Navedite vsaj tri razloge.

(2 točki)

10. S svojimi besedami pojasnite pomen povedi: *Gledalcu gre toliko do živega, da ga še nekaj časa nosi s seboj.*

(2 točki)

11. S katero besedo je v prvi povedi prvega odstavka (*Razredni sovražnik* je ...) poimenovan beneški filmski festival?

(1 točka)

B) POZNAVANJE IN RABA JEZIKA

1. Iz naslednjih besed tvorite samostojno večstavčno poved v pretekliku.

v, film, prikazati, kot, razredni, sovražnik, profesor, nemščina, ki, zahtevati, od, dijaki, veliko, znanje, zrelost, spoštljivost, a, dijaki, to, ne, zmoči, razumeti.

(3 točke)

2. Premi govor pretvorite v poročani govor tako, da zaimke *nas*, *mi* in *njih* nadomestite z ustreznima samostalnikoma, ki bosta skladna z besedilom.

Ravnateljica reče: « Včasih so se dijaki bali *nas*, zdaj se *mi* *njih*. »

(2 točki)

3. Ponazorite stavčno sestavo povedi s S-ji in imenujte odvisnike.

Režiser s spretnimi prijemi prenaša dramatično napetost iz razreda na gledalca in ga v tej napetosti drži skozi ves film, tako da zagotovo ne bodo razočarani niti tisti, ki od filma pričakujejo nenehno dogajanje.

Ponazoritev s S-ji:

Poimenovanje odvisnikov:

(4 točke)

4. Besedno zvezo *filmski prvenec* uporabite v treh različnih povedih tako, da bo imela različne stavčnočlenske vloge:

– osebek:

– prislovno določilo:

– predmet:

(3 točke)

5. Zanikajte podčrtani del naslednje povedi.

Film je narejen tako, da lahko nagovarja občinstvo tudi iz drugih kulturnih okolij.

(2 točki)

6. V povedi nadomestite podčrtane besede s protipomenkami in tako preoblikovano poved zapišite še enkrat v celoti.

Občinstvo je film nagradilo z bučnim ploskanjem, hvalijo ga tudi kritiki.

(3 točke)

7. Naslednjim slogovno zaznamovanim besedam iz besedila pripišite ustrezno slogovno nezaznamovano besedo ali besedno zvezo.

piflar _____

naci _____

lider _____

(3 točke)

8. Podčrtajte ustrezno obliko pridevniškega zaimka.

- Rok Biček je z njegovim/s svojim filmom vzbudil veliko pozornosti na filmskem festivalu.
- Dijaki so profesorja zaradi njegovi/svojih metod proglašili za nacija.
- Otroci so ogledalo njihovi/svojih staršev.

(3 točke)

9. Iz naslednjih samostalnikov tvorite svojilne pridevниke.

Biček _____

Sabina _____

Voranc _____

(3 točke)

M 1 6 1 2 0 2 1 1 0 9

10. Na predvidena mesta zapišite po en primer za zahtevane besedne vrste iz iste besedne družine.

Glagol	Pričevnik	Samostalnik
_____	_____	režiser _____
_____	kritički	_____
nagraditi	_____	_____

(3 točke)

11. Glagolu v povedi *Profesorico nadomešča hladni, intelektualni profesor Robert Zupan* določite glagolski vid in tvorite poved, v kateri boste uporabili njegov vidski par. Razložite pomensko razliko med povedma.

11.1. Izpis glagola:

Glagolski vid:

---

(1)

11.2. Tvorba povedi:

---

(1)

11.3. Pomenska razlika med povedma:

---

(1)

(3 točke)

12. Preberite naslednja slovarska sestavka in rešite nalog.

stereotíp -a m (í) knjiž. *ustaljena ali pogosto ponavljača se oblika česa; obrazec, vzorec:* to so z izkušnjami pridobljeni stereotipi; njegovo življenje je polno stereotipov / pisateljevi junaki v tem romanu so stereotipi *neoriginalne, ponavljača se osebe; razprava o stereotipih v novinarskem jeziku v določenih okoliščinah ponavljačih se izrazih, frazah / govoriti v stereotipih* ♦ tisk. *ulita plošča, narejena po matrici, navadno svinčena, odlitek*

klišé -ja m (é) 1. tisk. *na osnovi risbe ali fotografije narejena, navadno kovinska plošča za tiskanje slik:* klišeji so že izrabljeni; zamenjati kliše; gost, redek raster v klišaju / tisk s klišaja / črtni kliše s katerim se odtsisnejo črte ali ploskve brez vmesnih tonov; kovinski kliše; rastrski kliše ki izkazuje poltone 2. nav. ekspr. *ustaljena ali pogosto ponavljača se oblika česa; obrazec, vzorec:* umetnost je zavrgla vse klišeje / piše po zastarelih klišejih / ta stavek je časopisni kliše; scenarij kazijo nekateri literarni klišeji

Preberite trditve in obkrožite DA, če trditev velja, oz. NE, če je trditev nepravilna.

Besedi stereotip in kliše sta slogovno zaznamovani.

DA NE

Beseda stereotip je sopomenka besedi kliše.

DA NE

Beseda kliše je večpomenka.

DA NE

Slovenska ustrezница za besedo stereotip je vzorec.

DA NE

Rodilniška oblika besede kliše je klišaja.

DA NE

(3 točke)

13. Zapišite ustrezne predložne zveze za izražanje prostorskih razmerij.

Kje?

Od kod?

Kam?

točka	_____	_____	_____
okolje	_____	_____	_____
festival	_____	_____	_____

(3 točke)

14. Glagolu dopišite poljuben samostalnik v ustremnem sklonu in v oklepaju navedite, za kateri sklon gre.

pripeljati se _____ ( )

prizadevati si _____ ( )

ploskati _____ ( )

zanimati se _____ ( )

(4 točke)

15. Pravopisno popravite naslednje besedilo. V njem je 10 pravopisnih napak.

Razredni sovražnik je Slovenski celovečerni igrani film nastal 2013 leta. Gre za celovečerni prvenec režiserja Roka Bička. Dolg je 112 minut. Prvič je bil javno predvajan 30. Avgusta 2013 v Benetkah (na 70. Beneškem filmskem festivalu), kinematografska premiera filma pa je bila 12. septembra 2013 v Ljubljani (Kolosej Ljubljana). Snemanje filma je potekalo v juliju in v avgustu 2012 v Novem Mestu in na Severnem Jadranu.

Razredni sovražnik je poleg Šlestenja (2002), ki je prav tako nastalo pod okriljem Triglav filma edini film, ki se je v dosedanji zgodovini festivala slovenskega filma ovenčal tako z Vesno za najbolši film kot z nagradama kritikov in občinstva.

(5 točk)

Pagina bianca

V sivo polje ne pišite.